

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:
 se primesc la Biroul administrației, (strada
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani,
 a treia-ora 10 bani.

De preste săptămână.

În dietă prim-ministrul Tisza și-a prezentat propunerea, privitoare la schimbarea regulamentului intern al dietei, pentru a putea pune capăt obstrucției.

Opoziționalii sunt foarte necăjiți și au hotărât a combate și a se împotrivi propunerii.

Pe câmpul de război se continuă concentrarea de trupe. Ciocniri mai mari n'au fost; ca lucru nou e, că Japonezii au bombardat portul rusesc Vladivostoc.

Câteva bande bulgare au năvălit din Bulgaria în Macedonia. Se pregătesc a năvăli și altele.

Socialismul

ca primejdie națională.

Prelegere ținută de Nicolau Ivan, asesor. cons.

În temeiul legilor firești, sub ochii noștri se poartă o luptă uriașă între diferite state, popoare, corporațiuni și indivizi.

Lupta aceasta se poartă cu anumite scopuri, a căror țintă finală este ajungerea la mulțumirea aspirațiilor în parte juste — și îndreptățite ale mării majorități a omenimei.

Statele se războiesc între sine fie pe teren economic, fie pentru a-și spori teritoriul, puterea și averea.

Lupta aceasta nu cade în cadrul cercetărilor noastre de azi.

Cu mult mai aproape stăm de lupta, ce se desfășură între diferitele popoare.

Această luptă e pe cât se poate de înverșunată, căci aici luptătorii stau față în față, sunt aproape unul de altul, se cunosc reciproc, — și din slăbiciunea unuia caută să profite cel mai tare, cel mai isteț — și profitul e: eghemonia, subjugarea, impunerea limbii, desbrăcarea de originea, de datele și tradițiunile celui învins.

Punând la cântar pagubele ce le cauzează și le îndură cei învinși, nu-ți pot da în pripă seamă, dacă cu Mannlicher și Krupp se poate face mai mare pustiire decât în lupta, ce se dă pe terenul cultural, pe terenul economic în luptele interne.

O problemă de actualitate a timpului nostru este problema numită socială — care se manifestează în o luptă cu tendințe de-a transforma ordinea socială și a asigura luptătorilor pacea și bunăstarea, problemă neresolvată, dar' cu înțepire reclamată de cercuri din ce în ce mai largi.

Cu răspândirea culturai au început a crește și pretențiile oamenilor.

Aburul și electricitatea, puse în serviciul omului, au dat un avânt puternic capitalului — așa numita forță de producțiune s'a sporit — dar' produsele nu s'au împărțit și nu se împart în mod egal, — din contră, capitalistul și proprietarul mare se îmbogățesc — ear' muncitorul trăiește în continuă luptă și miserie, — vegetează.

Mașinile, în alianță cu capitalul, nimicesc o mulțime de existențe, sau

dacă nu le pot nimici, le reduc din starea de independență la oare-care atir-nare.

În chipul acesta — între capitalist și muncitor, între proprietar și țeranul lucrător s'a năcut un abis — care se mărește pe zi ce merge, — pentru-că în păturile mai de jos încă s'a desvoltat și se desvoaltă în continuă voința de a fi omul de sine stătător, și nimenea nu renunță bucuros la independența sa, nimenea nu vrea să fie espus la capriciile altuia, — mai ales, că în momentul ce ai pierdut dreptul la proprietate privată, — s'a nimicit și instinctul de a cruța și conserva, ai devenit sub tutoretat — perzându-ți tot rostul și cu el aproape toate drepturile cetățanești.

Iscușința luptătorilor, și armele ce le folosesc pun lumea în uimire și e timpul să ne dăm seama, dacă această luptă se manifestează și în viața poporului nostru și cu ce rezultate participăm noi în lupta aceasta uriașă.

Contactul cu alte popoare a scos bineșor pe țeranul nostru din starea patriarhală, în care se găsea. Era o epocă de aur în viața poporului nostru, timpul, când secerea, culesul viilor, al cucuruzului, adunatul poamelor erau și pentru el prasnice, și zile de bucurii nebune. Sărbătorile aveau pentru el farmecul, care orășanul nu-l înțelege, și starea lui sufletească a fost multă-mitoare, tocmai pentru-că gradul lui de cultură, exigențele sociale, desvoltarea națională, erau toate în fașie, și pretenșiile erau minimale.

(Va urma).

FOITA.

Măriuța lui Pavel

sau

Pedepsirea lăcomiei.

Povestire

de

Ioșil Vlaicu.

(Urmare).

— Că nici nu voesc eu să mi aduc soția aici în casa aceasta; răspunse Pavel. Știu prea bine, că nu o vom putea duce mai departe la olaltă și de aceea mi-am căutat și eu o fată singură unde să mă pot duce la ei acasă și să nu fiu silit a o aduce aici, c'apoi știu că aici nu i-ar plăcea.

— D'apoi ce vrei tu să faci? — îl întreabă Petru mănios și săstit.

— Numai aceea voesc, că dacă mă voi cununa să nu-mi aduc soția aici, ci să merg acasă la părinții ei și așa nu au pe nimenea și sunt slabi și bătrâni. Apoi d-ta trebuie să

îmi dai partea mea de avere și apoi atunci suntem oameni în pace și nu avem apoi nimic unul cu altul.

Așa cugetă Pavel să facă, dar' cugetele frate-sau era departe de-ale lui, ca cerul de pământ. Petru nu se învol la aceea, ca să împărțească averea laolaltă, căci nu voia ca prin împărțeala aceasta să rămâie mai sărac și să nu aibă atâtea câte mai înainte. De aceea nu se învol nici de cum la aceea, ca să împărțească averea cu frate-său.

După multe vorbe și tocmeli în urmă să învoiră amândoi, ca să nu împărțească averea acum, și Pavel să se însoare și să-și aducă soția acasă, unde ședea el, apoi dacă nu i-ar plăcea de frate-său, să se mute la socrii sei.

Pavel să însură și luă de soție pe fata pomenită mai sus, Petru să purtă din început bine cu ei, încât cugeta și Pavel, că doar' s'a mai îndreptat și s'a făcut bun, dar' s'a înșelat, cugetând că doar' Petru e mai bun ca mai înainte, căci el tot rău a rămas.

Pavel, dar' mai ales soția lui, nu putură suferi mai departe răutăcioasele vorbe și ne-

păsătoarea și reaua purtare a fratelui său. De aceea la două luni după-ce se însurară să duse la socrii săi, lăsând pe Petru singur să-și fărâncea creierii cu vicleniile și răutățile sale. Averea o lăsară de-o camdată neîmpărțită, precum fusese mai înainte.

Pavel, după ce se mută la socrii săi, nu spuse nimănui cauza, pentru care s'a mutat, adecă că nu ar fi putut trăi cu frate său; ci fiind el om bun la inimă și nevoind să vădească purtarea aspră a fratelui său, dacă îl întreabă cineva, că pentru ce s'a mutat, spunea, că pentru-că socrii săi erau foarte bătrâni și slabi și acum aveau neapărată trebuință de ajutorul lui.

Și în adevăr, socrii lui Pavel erau foarte slabi și neputincioși. Li-se apropia vremea să părăsească aceasta vale a plângerilor. Boliră ei mai multă vreme, dar' nu mult timp după mutarea lui Pavel la ei, slăbiți de valurile lumii își deteră sfârșitul.

(Va urma).

și va fi zis »hai să începem cu Grozavescu« și fără să-și deie seamă dacă între poporenii de acolo, este cineva care se subscrie cele publicate, el atacă. Dorul răsbunării s'a aprins în dl învățător pentru-că am avut îndrăzneala, a nu lăsa bietul popor de acolo pradă batjocurilor lui.

Din articolii scriși on. public cetitor s'a putut convinge, că pe lângă boldul răsbunării, învățătorul Mihail Bobiș nu mai găta cu laudele la adresa sa, deși presupun că știe proverbul laudei de sine, — ce e mai mult recunoaște, că pentru d-lui nu am fost binecuvântare, că ce am fost pentru alții? zice că nu știe. Il doare că între foștii mei poporeni s'a aflat unul ori altul care a cutezat să mă laude în cutare foaie. Vezi pe mine nu m'a supărat că d-ta »vrednicule luminător« umblai prin comune spuind poporenilor, că părăsești comuna numai să-ți subscrie atestate făcute de d-ta singur ear' bietul popor — de sigur, fiindcă te avea în drag — 'ți-au scris cu toții în credința, că se scapă de d-ta. Te-am lăsat să-ți faci voia, pentru-că eu nu dau nimic pe laude scoase cu sila ori cu altceva, am fost și trăesc și azi în convingerea, că poporul nostru știe să-și arete iubirea față de binefăcătorii sei, dar' știe să disprețue și lupii, cari când doresc să scoată ceva dela bietul popor să îmbrace în piei de miel.

Imi rezerv dreptul, să reviu în timpul cel mai scurt asupra articolilor dlui Bobiș, pentru a clarifica punct de punct toate cele afirmate despre mine. Inse pentru-ca — și până atunci — on. public cetitor să nu fie sedus prin asemenea apucături, țin să comunic în întregime două acte privitoare la purtarea mea cât timp am fost în Cireșia, și anume:

1. Atestatul ven. domn protopresbiter din Caransebeș — fostul meu șef tractual, — atestat, care 'mi-s'a dat la plecarea mea din Cireșia și

2. Epistola fruntașilor din Cireșia, Zăvoiu și Ferdinandsberg, adresată mie din incidentul celor scrise despre mine de învățătorul de acolo.

Ioan Grozavescu,
paroch ort. român.

Cele două atestate, trimise la noi în copie și autenticate de părintele Nestor Brânzeu sunt următoarele;

Nr. 216/1901.

I.

Atestat oficios.

În virtutea căruia să adevărește oficios că preotul Ioan Grozavescu de când funcționează ca preot în comuna Cireșia, protopresbiteratul Caransebeșului, adecă dela 12 Maiu 1896 până în prezent a avut o purtare pe deplin corespunzătoare chemării preoțești.

Funcțiunile preoțești le-a împlinit cu scumpătate atât în biserică cât și afară de biserică și a lucrat cu zel la ridicarea bisericii și școlii din Cireșia din starea negleasă și părăsită în care se aflau.

Caransebeș, în 5/18 Iulie 1901.

L. s. Andrein Ghidlu, m. p.
protopresbiter.

Pentru autenticitate:

Corniareva, în 22 Ianuarie 1903.

L. s. Nestor Brânzeu,
preot

II.

Mult Onorate dle Părinte!

Noi creștinii d-tale, cari te am iubit atât de mult sântem tare măhniți, că am cetit ce scrie învățătorul de aici Mihail Bobiș despre d-ta în foaia din Sibiu. Nu știm ai cetit d-ta ce scrie ori nu, dar' noi sântem tare necăjiți

Cireșia, Zăvoiu, Ferdinandsberg în 6/19 Februarie 1904.

Urmează subscrierile a 32 de fruntași, din aceste trei comune și apoi clausula:

Despre autenticitatea subscrierilor, să adevărează oficios.

Cireșia, în 6/29 Februarie 1904.

L. s. bisericese. Ioan Popovleu, m. p.
paroch

L. s. com., Cireșia. Zamfir Boldan m. p.,
primar și cantor.

Cumcă această copie censună din cuvânt în cuvânt cu originalul, subsemnatul adevărează conștientios.

Corniareva, la 29 Februarie 1904.

L. s. Nestor Brânzeu,
preot.

Țiganka.

— Vezi ilustrația. —

Dintre popoarele, cari se află printre Români, unul din cele mai ciudate sânt Țiganii, cu datinele, obiceiurile și apucăturile lor șoade. De aceea poporul român și are multe glume satirice și poznașe despre Țigani.

Intre altele e curios, cum Țigancelor le place pipatul. Ilustrația noastră de azi ne arată o astfel de Țigancă, cum trage din pipă.

Pentru costumul național.

O vrednică doamnă, îngrijată de dispariția portului românesc din comunele nepădite de străini și voind a-l renpatria, împărtășește următoarele vrednice de luat aminte, mai cu seamă din partea doamnelor noastre:

Un premiu de 30 cor. se va da acelor dame române din comitatul Cluj ori So'noc-Dobăca, care vor dovedi prin doi martori din sen. bis. precum d, e. preotul și prin curatorul primar, că la îndemnul lor 'și a făcut măcar zece țerance, fete și neveste, costum (port) național, să înțelege că în acele co-

mune, unde cu totul a dispărut mândrul port străbun, ori doar' n'a fost nici-când.

Costumele să fie lucrate de mâna țeranelor tot, afară de peptar și cisme, apoi să fie din material de casă trainice, simple și ieftine, dar' pentru aceea totuși frumoase.

De cumva vor fi comune de acelea, în care se nu se poată afla cum a fost portul țeranelor române mai de mult; ori vor fi de acelea, în cari nici să nu fi fost nici-când, decât port străin, ceea ce mă îndoesc, atunci să pot folosi mustre din alte comune din acel jur, sau la casă că nici în jur nu s'ar afla apoi din acel cerc ori comitat, și la casă că nici așa nu s'ar putea să afle forme, atunci să fie făcute costumele după mustre din alte părți locuite de Români, numai cât să corespundă dorinței mele scrise mai sus, adecă: lucrate tot de mâinile țeranelor, care il vor purta afară de peptar și cisme, și apoi din material de casă, trainice, simple și ieftine, dar' totuși să fie frumoase.

TIGANCA.

fiindcă te iubim și astăzi toți dela mic până la mare, căci d-ta ai fost acela, care ai lucrat ziua și noaptea cu sfatul și cu fapta de ni-s'au înfrumșețat și renovat s biserică. D-ta nu ai cruțat nici osteneală de ai făcut cor cu junii și fetele din satul nostru, d-ta ai învățat fără nici o plată în cântare și tipic tineri din comunele noastre, acești tineri învățați de d-ta cântă azi în strană și laudă pe Dumnezeu.

Noi cu învățătorul trăim tot cum ștl, pace nu am avut, și nici nu avem câtă vreme va sta la noi, căci nu se lasă de năravurile lui rele

Te rugăm să spuni la lume și să puni și d-ta în foaie, că noi te iubim și azi, ca pe fostul păstor bun al nostru și declarăm de minciuni toate cele scrise și să fi mângaiat cu aceea că hulele și vorbele urite puse de Bobiș pe d-ta, le șterge dragostea poporului din satele noastre cât vei trăi și va mai fi cineva din noi. Să trăiești părinte și să nu-ți uiți de foștii d-tale parochieni, căci ei te iubesc.

Sperez, că damele române, cetind șirele mele vor ghici dorința inimei mele, a surorii lor... și își vor da silința, că măcar în câtva să aline aceasta dorință.

Terminul pentru câștigarea premiului este 20 Decembrie st. n. 1904.

Acelea dame harnice, care își vor lua osteneala spre câștigarea acestui mic, — dar' însemnat premiu, au a-și susținea până la acel termen adevăratele, cum am zis la început și prevăzute cu sigilul bisericesc la administrația »Foi Poporului« în Sibiu, de unde apoi după merit li se vor trimite banii.

Maria din Câmpie.

O declarație.

Câmpeni, Martie c.

În nr. 7 al prețuitei »Foaia Poporului« Ioan Motora în un răspuns cel dă anonimului »Adevărul« mă atacă și pe mine subscrisul.

În acel răspuns mă învinovățește, că am înmormântat în cimiter pe o femeie, care 'și-a luat vieața. Îi răspund că da, am înmormântat-o, că și canonul zice: »Dacă cineva nefiind la minte sau omorât — ucis, s'au dintr'o înălțime mare sau precipitat, de să face pentru el proaducere sau nu? Răspuns pentru aceasta preotul este dator a deosebi, de au făcut aceasta fiind cu adevărat ieșit din minte« etc.

Respectiva femeie a fost precum zice canonul nebună, dovadă despre aceasta servește faptul că în vara trecută a aprins ziua la amcazi mai multe clăi de fân, pentru care faptă respectivul păgubaș a înprocesat-o și a fost judecată la un an temniță.

Incarcerată în Turda s'a constatat că e nebună și așa a fost eliberată după câteva săptămâni. De altfel pentru aceasta faptă a mea nu permit dlui Motora a să mesteca și a mă judeca, poftescă facă arătare la forurile competente, și dacă cei competenți mă vor afla vinovat îmi vor dicta pedeapsa meritată. Fapt e, că în contra mea nu au fost cercetări disciplinare ca în contra dînsului.

La multele laude și merite cu care îndrăznește a ieși în public, las să răspundă cei mai competenți. Eu mă simt dator a-i răspunde numai în ce privește calificațiunea lui superioară, cu care se laudă zicând: »că e mult mai superioară decât« etc. și că a administrat parochia Câmpeni în 10 ani, în care timp s'a jertfit pe sine, numai ca să o scape și scutească de atacurile rău voitorilor. Nu știu, ca biserica noastră să fie avut răuvoitori, decât numai pe aceia cari la îndemnul superior calificatului Motora au năvălit să spargă ușile sfântului altar, precum și aceia cari puși la cale de dînsul de au cerut dela ministru să le dea drept să-și facă biserică ungurească sub scutul statului, spre care scop s'a trimis la Pesta o deputație de 3 inși, dintre cari și frațele lui Motora, precum și marele aderent al său Budai Imre, care înaintea judecătoriei a declarat că: el e »magyar ajku görög-keleti« — cu espressa condițiune, că dacă vor esopera dreptul, de-a-și face biserica, atunci ministru să le denumească de preot pe

Ioan Motora, că știe bine ungurește, fiindcă a absolvat într'o săptămână două clase în Rakos-palota și de-acolo s'a întors cu calificațiune superioară.

Acestea și alte multe sînt jertfele și meritele lui Ioan Motora și cu astfel de fapte a contribuit el la întărirea moralului din popor. Acestea spre știre și orientare.

În ce privește rezultatul păstoriei mele de trei ani, cu bucurie accentuez, că în parochia cea mult tulburată de odinioară, acum domnește liniștea cea mai perfectă, dragoste, pace și bunăvoire între popor și preoți.

Nicolae Palade,
paroch gr.-or.

Din Gușteriță.

— Februarie c.

Publicându-se în prețitul ziar »Foaia Poporului« Nr. 4 din anul curent, corespondența din Gușteriță dată din Ianuarie 1904, și subscrisă de un parochian fals, în care se laudă activitatea fostului paroch al Gușteriței Ioan Stângu, pe nedrept, subscrisul în numele poporului din Gușteriță am onoarea a răspunde, respective a descrie starea faptică a lucrului, a scoate la iveală adevărul spre a nu rămânea onor. public cetitor în rătăcire de afirmațiunile autorului corespondenței numite.

Mai întâiu voi a constata că autorul adevărat al numitei corespondenței umblă, cum zice vorba — cu mâta în sac, însă unghiile 'i-se ved, anume:

Dl Stângu înainte de-a primi rezoluțiunea Venerat consistor actul de dto. 9 Decembrie 1903 pentru a-și ocupa postul de paroch administrator în Boz, cu vre-o două săptămâni pe la începutul lunii Decembrie anul trecut, deja 'și-a fabricat însuși publicațiunea cu laudele nemeritate, pe o coală de hârtie, căutându-și într'aceea pe servul, spre a-l duce hârtia spre publicare; căci vezi Doamne însuși sub propria firmă nu se va potrivi.

Cu toate acestea tot nu 'și-a adus aminte de proverbul: »Lauda de sine nu miroasă bine«. A cercat pe învățătorul nostru actual, dându-i hârtia cu descrierea meritelor nemeritate ale sale, în mână; rugându-l totodată a o duce spre publicare la Sibiu pe răspunderea sa.

Dl învățător cetîndu o află de conținut, și trăgându-și seama de urmări, 'i-a reînăpăoiat-o nesatisfăcînd dlui paroch Stângu, din care cauză s'a supărat pe dl învățător.

Pentru constatarea acestui adevăr sîntem patru persoane martori și încă două afară din comună.

Poate judeca deci onorat. public cetitor care e autorul publicațiunei.

Să vede însă că a cam întăriat, până 'și-a putut câștiga pe un slab de inger spre rușinea lui, de totuși 'i-a succes a doua oră a-și da laudele nemeritate spre publicare. Aceasta s'a întemplat tocmai în Ianuarie a. c. în timpul concursului deschis de paroch, vezi d-ne »să ne sape groapa«, după-cum se

laudă cătră unii slabi de inger până era încă în comună.

Fie sigur dl autor că totul știm, ce și cum a făcut.

Pentru că nu 'și-a subscris numele, se poată crede ori-cine că vorbește adevărul; ear' nu se vorbească de după culise, cu masca pe obraz.

Cu privire la pasagiul prim unde zice că parochia noastră a fost păstorită de preoți mai puțin calificați, cari n'a fost în stare a desvolta o activitate mai rodnică și că antecesorii sei erau mai puțin inteligenți, nici un parochian al nostru nu susține de adevărate afirmațiunile autorului. Cum poate cineva vorbi despre un lucru oare-care, când nu îl cunoaște și nici nu 'l-a văzut vro-dată. Asemenea și autorul publicațiunei din chestiune, cum poate vorbi despre antecesorii sei, până când nu 'i-a cunoscut, ba nici văzut? Cu atâta mai puțin a cunoaște puterea lor intelectuală.

Să ne ierte dl autor că antecesorii sei a fost conform spiritului timpului lor de activitate destul de inteligenți, și calificați după cerințele și pregătirile aceluia timp. Ba încă putem zice: punînd mîna pe piept, că au desvoltat o activitate cu mult mai rodnică ca dl Stângu în toate privințele. Nu avem și azi destui preoți bătrîni cu mai puțină pregătire și fac cu mult mai mult, dar' nu se mai laudă... ca dl Stângu ca absolut? Antecesorii dlui Stângu au lucrat ogorul. Așa tatăl părintelui Necșa, al preotului actual din Bungard, care a fost cel dintăiu preot la înființarea parochiei Gușteriță între anii 1822 până la 1856;

După acela Opreșor din Ocna, Ivan din Dobârca până la 1861. Ear' dela anul acesta în decurs de 34 ani până la 1895 a păstorit turma noastră cuvîntătoare, de cedatul paroch G. Stăneasă.

Acestia au avut a lupta mai mult în timpul activității lor, căci nu aveau poporațiunea de acum ca preoți.

Abia o sută până în două, și totuși puteau trăi mai bine și ușor, crescîndu-și fii la școală. Căci erau mai modești, cruțători, și mai religioși. Nu iubeau lucsul și mândria ca următorii lor, care ne-a ținut în școală a. tr. o morală, cărei concludiune prelegătorului a fost că a făcut datorie în comuna noastră de două mii cor.

La aceasta sîntem toți martori, cari am fost în seara aceea în școală.

Aceia sînt adevărați preoți și păstori sufletești, vrednici de laudă, cari sînt în stare, dacă le rîndue D-zeu viață, a servi în comună, timp de cel puțin 20—30 ani. Și sînt în stare a suferi și bune și rele, dar' nu fostul paroch al nostru I. Stângu, care abia a implinit 10 ani dela începutul activității sale de paroch și a și ajuns deja în a treia comună, în al treilea tract protopresbiteral, ca preot. Așa a fost în comuna Fărău tract. Cetatea-de-Baltă, apoi în comuna noastră Gușteriță ear' de present deja în Boz, tract. Mercurei.

(Va urma.)

PARTEA ECONOMICĂ.

Cultura legumilor.

Să zice și cu drept cuvânt: că »omul sfințește locul«. Dacă acesta e de pildă mărăștin, tufos, păduros sau petros, ear' omul se apucă 'și-i face șanțuri pentru scurgerea apei, stîrpește tufele de pe el, îl gunoiește și curăță petrile de pe el, apoi îl ară, grapă și seamănă: atunci locul sterp de mai înainte devine un adevărat »raiu pământesc«.

Dacă însă omul nu se apucă cu inimă curată și cu destulă pricepere la cultura pământului său, atunci de-ar fi acela cât de bun și roditor, totuși nu-i produce roadele de lipsă. În cazul acesta apoi de sigur, că nu se poate zice »că omul sfințește locul«, ci mai mult, că acela nu-l cinstește cum se cade.

Cam așa stăm și cu cultura legumilor!

Putem să avem grădinițe sau grădini cât de bine închise; pot să aibă acelea pământul cel mai bun și roditor: dacă econoamele noastre nu vor pune mâna să samene și pună legumile de lipsă în ele, acelea nu vor produce decât ierburi și buruieni nefolositoare, ba unele chiar veninoase. În cazul acesta zău, că nici econoamele noastre nu prea »sfințesc locul«, ci mai mult îl lasă pradă buruienilor de tot felul, de îl fac ca un adevărat »iad pământesc«, care apoi te urzică și înțeapă cu buruienile de tot felul crescute pe acela.

Dacă ne uităm la unele din grădinile econoamelor noastre, apoi dupăcum am zis și mai sus, nu putem zice, nici-de-cum, că acelea ar sfinți locul, de oare-ce nu prea vedem în acelea cultivate legumile de lipsă pentru trebuințele casnice, măcar că acelea sînt tot așa de lipsă, cu deosebire în zilele de post, ca și pâinea de toate zilele.

Ba că pământul e prea rău; ba că nu mai ajungem de lucrul câmpului; ba că teacă, ba că pungă, cum se zice: unele din econoamele noastre nu

pun nici o legumă în grădină, ci când le trebuie ori aleargă la vr'o vecină mai harnică, ori la precupețul din sat, care apoi li-le vinde și pe acelea cu un preț piperat.

În privința culturai legumilor, econoamele de pe la orașe, precum și cele din apropierea acelor, ne-ar putea servi de pildă, de oare-ce acelea de primăvară începînd, anul întreg sînt tot la oraș cu legumi de vînzare. Tot de pildă am putea lua pe Sîrbii și pe Bulgarii, cari vin primăvara din țeara lor, ca să ne cultive legumile de lipsă, ear' toamna să întorc apoi earăși înapoi cu pungile pline de bani.

Dar' ce se mai tot batem atîta »apa în piuă« și »toaca la urechia surdului«, pentru unele econoame de acelea, cari mai bucurosi stau cu orele pe uliță în povesti, decât să-și vadă de economia lor din casă și din afară. Să le lăsăm pe unele ca acelea, că tot o să ajungă ele odată la »mințea Romînului cea din urmă«, dar' atunci va fi prea târziu. Să urătăm acelor bune econoame, cari au frumosul obicei de a-și cultiva legumile de lipsă pentru trebuințele casnice, că cari sînt recerînțele cele mai însemnate la cultura acelor.

Astfel vom începe cu:

1. *Legumile rădăcinoase.* Între legumile rădăcinoase se numără mai întăiu cartoful (crumpenele, merele sau perele de pământ, gogoasele, picioicile sau baraboi cum se mai numesc pe unele locuri.) Cartoful a fost adus la noi din America de cătră Francisc Dracke la anul 1526.

Sînt țeri cu clima mai rece, precum e și la noi în Ungaria partea de cătră mează-noapte și țeara Oltului, apoi Germania de mează-noapte, Irlanda ș. a. unde afară de ovės și cartofi, celelalte sîmănături nu pot prospera cum se cade. În astfel de ținuturi apoi, când recolta cartofului e slabă, locuitorii acelor mai stau să piară de foame. De aceea cu drept cuvânt se mai numește cartoful și »pâinea omului sărac«.

Cultura cartofului e vrednică deci de a fi pusă alături cu ceea a grăului și a celorlalte bucate. De aceea și

vedem, că cultura cartofului pe cele mai multe locuri, nu prea lipsește nici din economiile cele mai mari și nici din cele mai mici. Cartoful e de mai multe feluri: de vară, de toamnă, de nutreț pentru vite ș. a.

Între cartofii de vară se numără rosele timpurii de culoare roșetică, cevași cam turtiți, cari se fac pe la începutul lui Iunie; cartofii vîratici, cari se fac foarte mari, cam turtiți și de culoare albă; cartofii regali, se fac de asemenea foarte mari și de timpuru ș. a.

Între cartofii de toamnă se numără: cartoful ordinar cu coaja albă, cel vînat cu coaja vînată, Iacobi în forma răunchilor, cari sînt lungăreți și au un gust plăcut, prolific ș. a.

Între cartofii de nutreț pentru porci și celelalte vite se numără: cartofii porcești, cari la mîncare sînt ceva cam amari, cepele săsești, cari se fac foarte mari; Alexandria, cartoful de năsip, bovinia lui Peterson ș. a.

Cartofii iubesc pământul ceva mai ridicat, năsipos și petros, apoi ceva cam rece și locul întreg din țeline; în pământul mai lutos însă de regulă nu se prea fac. Pusul cartofilor se poate face în două feluri: în cuiburi și pe brazdă după plug. Când se pun cu cuibul, în locurile mai sterpe, se mai pun și cu gunoiu. Pusul lor se face din Martie începînd, până prin Maiu. După-ce rêsar și cresc ca de o schioapă bună dela pământ se sapă pentru prima dată, apoi de a doua-oară și pe unde e de lipsă și de a treia-oară. La sapa din urmă se și mușuruesc, adecă li-se adună pământ pe lângă curpeni.

Scosul cartofilor din pământ se face de regulă atunci, când li s'au uscat bine curpenii, adecă când a încetat cu totul vegetațiunea lor. Cartofii scoși din pământ se așează în pivnițe sau în anumite gropi săpate în pământ, de unde apoi se iau spre întrebuițarea omului sau a animalelor de casă, ear' amestecați și cu alte bucate se mai pot întrebuița și la fabricarea spiritului.

(Va urma).

VESELIA.

— Foia glumeată a »Foi Poporului«. —

Minte de Jidan.

— Anecdota. —

Intr'o cafenea odată
Benchetua Ițig cu Ștrul
Ș'amêndoi dela-o vreme
Să îmbătaseră chiar tun.
De beut și ne-odihna
Cum erau beți foarte tare
Nu știu... știu dracul din ce
S'apucau de 'ncăierare.

Zicu-și vorbe, dau-și palme
Să ceartă ca și Țigani,
Până când Ștrul iute sare
Și îi zice: noi Jidani
Ne ținem doar' oameni cuiti
Nu trebuie să ne batem,
Ci ca oamenii cuminte
Altcum trebuie să facem.

De cumva eu 'ți-am greșit
Mă provoacă la duel
Cu sabie sau cu pușcă
Cu pistol sau chiar altfel.

Să învoiesc dar' că e bine
Cu pistol să dueleze,
Ș'acum timpul, ba chiar locul
Voiese să 'și-l designeze.

Unul vrea să fie mîne
Altul ca să fie azi,
Să treacă și astă dată,
Acest foarte rău nêcas

Unul zice că'n pădure
Să se dueleze eară;
Altul zice ca să easă
Numai în curte — afară.

Neunitându-se în cuget
Nici în simțuri, nici în vorbe
Dau cu scaunele eară
Peste cap ca și în tobe.

Și'n învîlmășeala mare
'Șin bătaia peste cap
Bietul Ștrul dela o vreme
Cade mort, ca și un nap.

Ițig atunci ce se face
Ca să nu-'l bage'n rêcoare
'Ia pistolul, mi-'ți-l pușcă
La stînga, chiar subsuoară.

Și atunci voios zice:
Fiindcă 'l am omorît
Prin bătăi așa cumplite
Legea mă judecă rău
Și mă bagă în ariște.

Dar' așa pe legea mea!
De mințesc, eu voiu scăpa
Zice oi, că ne am duelat
Și din asta căzû mort,
Că'n inimă 'l-am pușcat.

În duel chiar și de moare
Ne te bagă la rêcoare.
Ș'asa zău eu voi scăpa

Fond pentru cei păgubiți prin foc.

Finteușel, Febr. c.

Cetind de mai multe ori în iubita noastră »Foaia Poporului« că în mai multe părți a patriei, cutare și cutare comună a fost mai mult sau mai puțin atacată prin foc și bietul popor adus la sapă de lemn, mai virtos poporul român, fiind-că la noi Românii puțini se află, care se fie asigurați în contra focului, — m'am socotit mult, cum aş putea să dau mână de ajutor iubitului meu popor din comuna mea Finteușel, la cas când ar fi lovit de nenorocirea unui foc.

După multă cugetare am ajuns la convingerea, că numai prin crearea unui fond de ajutoare spre acest scop s'ar putea ajunge acest lucru. La aceasta ideie m'a înbărbătat mult creșterea fondului școlastic, care asemenea s'a creat numai de câțiva ani și azi numără o sumă (400 coroane) considerabilă.

Cugetul meu îl împărtășiiu cu mai mulți fruntași și aceștia îl aflară de bun. În urma acestora ne-am hotărît că petrecerea poporală indatinată a se ținea să se aranjeze în anul acesta în favorul creării unui fond pentru nenorocii prin foc.

Petrecerea s'a și aranjat în 24 Ianuarie împreună cu reprezentarea unei piese teatrale »Puterea dragostei«, ce a făcut mare plăcere publicului și a reușit destul de bine, căci deși a fost un timp foarte nefavorabil și poporul este înglodat în nespuse datorii, totuși pe lângă un mic (40 bani) preț de intrare s'a încasat 30 cor. 78 bani, din care subtrăgându se spesele, a rămas un venit curat de 16 cor. 78 bani. Va zice cineva că e puțin, dar' eu zic e destul în timpurile aceste grele.

În suma mai sus arătată este socotită și suma de 2 cor. dăruită de dl Basiliu Dragoș, avocat în Șomcuta și 1 cor. de dl Ioan Cosma din Hideaga.

Cu acest venit modest s'a pus dar' temelie la fondul pentru cei nenorocii prin foc, pe care are a se zidi mărețul mur, ca să poată ocroti pe cei avisați la dinsul. Nici nu trebuie să spuim că veselie a decurs până în ziua următoare, când ne-am depărtat

cu hotărîrea că pe viitor earăși vom aranja astfel de petrecere, a cărei venit, jumătate să se adauge fondului școlai, ear' restul la fondul făcut de nou.

Ioan Belbe,
învățător.

Ceva despre radium.

Înainte de aceasta cu o sută și mai bine de ani ar fi ris oamenii de acela, care ar fi zis, că peste o altă sută de ani noi vom merge pe tren, care ne duce ca vântul; că vom umbla pe vapoare, cu care nu ne trebuie mai mult de opt zile a ajunge până în America; că cu ajutorul razelor soarelui vom lua chipul altuia: vom fotografia; și așa mai departe. În o sută de ani așadară s'au inventat foarte multe lucruri și așa zicând zilnic ne aduc ziarele știri despre vre-o invențiune sau descoperire nouă. Așa acum au adus știrea, că un anumit Curie, un chemic, care trăește în Paris (capitala Franciei) a descoperit cu ajutorul soției sale un corp, de care până acum nu știau nimica învățați. Corpul acesta l-au botezat radium.

Radium-ul e unul din cele mai ciudate corpuri. E foarte greu a-l fabrica, așa încât un gram din el costă 10 mii cor. Are apoi însușirea, că razele lui pătrund prin orice materie, fie prin lemn, fie prin fier. Așadară dacă pui radium în o lădiță de fier și (fiindcă nu se poate fabrica în așa multime, ca să se vadă razele lui cu ochiul liber), întuneci odaia și pui în apropierea lăd.ței un corp, care la înruirea luminei se schimbă, dacă îl lăsăm mai multă vreme acolo, el se schimbă chiar așa, ca cum s'ar schimba la lumina soarelui. Ba mai mult. El nu numai că trimite raze ci dă și căldură. Dacă, spre pildă, pui radium în șerpar și îl uiți acolo, în vre-o câteva săptămâni arde nu numai șerpariul în locul acela unde-i, ci pătrunde și prin haine până la piele, pe care încă o arde. În privința aceea deci, că razele lui străbat prin ori-și-ce, seamănă razelor lui Röntgen. Mulți își vor clătina capul, că ce e aceea: razele lui Röntgen. Mulți dintre d-voastră desigur veți fi fost vre odată, când ați fost la oraș, la fotograf. Acela v'a luat chipul prin o mașină și v'a cuprins mirarea, când ați văzut chipul d-voastre așa de bine luat, încât să ved și cusăturile de pe șerpar. Un învățat cu numele Röntgen atâta 'și-a bătut capul, până ce a inventat o mașină de luat de chipuri sau aparat fotografic, cu care

nu numai că poți lua chipuri, ca și cu altele dară chiar dacă pe om îl pui dinaintea unui părete și de după părete vrei să-l fotografiezi, încă-l poți lua. Așadară, dacă-l pui pe badea Pavel dinaintea ușii și d-ta te pui cu aparatul acela în casă, îi poți lua chipul ca și-când ar fi fost înaintea aparatului, eară nu după ușe. Razele, acele, cari mijlocesc aceasta, se cheamă razele lui Röntgen. Radiumul însă se deosebește de razele lui Röntgen prin aceea, că razele lui dau nu numai lumină ci și căldură. Învățații acuma s'au silit să afle, că, dacă el trimite și lumină și căldură, nu 'și pierde oare din greutate, sau nu se schimbă, și au ajuns la următorul rezultat: că radiumul nu se schimbă și nici din greutatea lui nu-'și pierde nimica. Poate, așa zic învățații, că pierde ceva din greutate, dară aceasta în așa măsură mică, încât ani de-a rândul trebuie, ca să se poată observa.

Radium-ul se află și în aer, nu numai în anumite metale. Așa spre pildă în aerul munților e mult radium, și fiind-că radiumul în cantități anumite e vindecător, de aceea aerul munților e foarte sănătos. Prin cheile (crepăturile) sau peșterile munților mari, cum sînt spre pildă cei din Șvițera, apoi e mai mult radium ca la aerul liber; radiumul însă în cantități prea mari e stricacios, de aceea el apoi cauzează o boală curioasă, numită boală de munți.

Di Curie a ținut acuma de curînd în Paris, în așa numita universitate Sorbonne, o prelegere despre corpul lui descoperit. Între al'e multe, a mestecat puțin radium în un tub (teoc) de sticlă cu un anumit lichid și întunecînd sala, radiumul a răspândit așa o lumină, încât se puteau vedea fețele celor de față. Di Curie a spus, că lumina aceea, ține luni de-a rândul, fără să se stingă. Așadară aceasta e o descoperire foarte importantă și va veni vremea când noi vom lumina poate cu radium; aceasta firește numai atunci s'ar putea întâmpla, când se va lesni, căci un gram 10 mii cor. totuși e cam scump.

Acuma multi caută să descopere că oare radiumul nu vindecă și boale. După cum am amintit mai sus, el e vindecător ca o parte alcătuitoare a aerului munților. Tocmai acuma s'a răspândit știrea, că un medic ar fi descoperit, că ar vindeca și racul, dar' nu se dă mult crezîmînt acestei descoperiri.

Descoperirea acestui corp ne deschide o lume nouă; cine știe, câte se vor mai descoperi cu ajutorul radiumului Tocmai

Pe cum spun cu mintea mea,
Am beut și sînt sîrman
Dar' am minte de Jidan!

(Chimn.)

Poesii populare.

Din Rucăr.

Culese de George Buea, inv.
Frunză verde de măr acru
Mândra-i neagră ca lutu,
Badea negru ca dracu;
Mândra ese la portită
Cu cârpă și cu căiță,
Cu ochii de veveriță,
Dar' cu ochii de dihor.
Vai sîrmanul ce mai dor,
Că feciorii când se duc
Pe ulița lungă 'n sus,
Să duceau, să socoteau
Și 'ndărăpt să întorceau,
Să gîndea ce se gîndea
Să nu-i strice fetfa,

S'o lase să stea așa
Să mai poarte fetfa
Uită-te badeo la soiu
Nu te mesteca în gunoiu,
Uită-te badeo la viță
Nu te mesteca în tîrlță
Asta-i mândra bate o Doamne
Că joacă moartă de foame,
Cu păpușii cărțăind
Cu sîrmașul strălucind
Cu florile vînt trîgînd
Cu traista șoldu 'i bătînd
Palincă-acasă ducînd
Palincă cu zahar dulce
Gușata-'n câmp n'o poți duce.

Foaie verde de răchită
Vezi mândro de te mărîtă
Că nici mersul de pe cale
Nu-'ți este a fată mare
Că 'ți e mersul sdăncănit
Și-ai fetit pîn' te-am urît.

Mândro de dragostea ta
Mă topesc ca cînepa

Mă-ngălbinesc ca ruja
Șt mă usc ca untura,
Și ca seul de berbecce
Cînd îl bagi în apă rece.

Foaie verde paie ude
Strig la mândra, nu m'aude,
Ba zău badeo te auz bine
Și-aș ieși și-'mi-e rușine,
Că maica-'i în casă cu mine,
Spunei mândro maică ta
C'a vărsat mîța apa,
Tu te duci și aduci alta,
Pune-'ți ciubăru pe doage
Și vino mândro încoace,
Și pune ciubăru plin
Și vino să ne iubim.

Astă-vară am fost la oi
Ciobănaș la două flori,
Astă-vară am fost la sterpe
Ciobănaș la două fete
Astă-vară pe ogoare
Fostam ciobănaș la cioare.

Mătase-Foulard

dela 60 cr. până la fl. 3 70 p. met. pentru blouse și rochii. Franco și vama plătită, liferată acasă.

Asortiment bogat de mostre se trimite cu reîntoarcerea poștei.

Henneberg,

3 8—30 fabricant de mătasă Zürich.

Un preparat prețios pentru economi. Dl inginer Louis Meise, care posedă de mai mult timp în Regensburg în Bavaria o fabrică de preparate chimice, în care se fabrică în special un dres de nutreț pentru vite sub marca scutită prin lege: Poftă de mâncare (Freszlust), a început și aici, și anume la noi în Sebeșul-săs. să facă o întreprindere de fabrică de acest fel. Marca dresului de nutreț »Freszlust« din Regensburg are un succes extraordinar în Germania și se folosește în general de economii de vite.

Valoarea mare a acestui preparat se poate vedea înainte de toate și de-acolo, că la toate expozițiile pe baza probelor de îngrijire făcute la animale, de către toate reuniunile economice și corporațiuni a fost distins numai cu primul premiu și anume: În Iunie 1901 în Hamburg la expoziția agricolă generală cu marea medalie de aur (Probă 20 de boi); în Aprilie 1902 în Bruxela la expoziția internațională a Crucii roșii cu Grand prix și îndeosebi cu insignii de cruce (Probă 40 oi, 30 vaci și 20 cai); în Maiu 1902 în Paris la expoziția agricolă internațională de vite și mijloace de nutriție cu marea medalie de aur și în special ca Grand prix steaua ordului (Probă 4) porci, 100 găște, 50 vaci și 20 boi); în Iulie 1902 în Londra la expoziția agricolă și de industrie internațională cu marea medalie de aur și ca Grand prix special insigniile de stea, (Probă 40 vaci, 200 oi, 40 mânzi și 100 porci; în Maiu a. t. r. la expoziția internațională pentru berele poporului în Baden lângă Viena, cu medalie de aur cu coroană (Probă 80 porci și cercetare farmaceutică). Aceasta s'a făcut și la toate expozițiile numite mai sus. 95 4—6

Fete, cari au înfătoșarea bătrână, capătă o înfătoșare tinerească și proaspătă, dacă se îngrijesc cu laptele de crastaveți Balassa, veritabil englez de renume universal și de tot nesticăcios. Acest mijloc de frumusețe fără seamă depărtează din față după câteva zile sbârciturile, crețele pistruii, coșurile și petele de ficat. O sticlă costă 2 cor. la aceasta să pun veritabil englez 1 cor și pudră 1 cor. 20 bani. Se poate căpăta în ori care farmacie. Expedarea pe postă se face prin farmacia C Balassa, Budapesta — Erzsébetfalva. Se ne ferim de imitații fără valoare.

31 1—8

Cine își lubește grădina și voeste să aibă cele mai frumoase flori și cele mai bune zarzavaturi (legume), să cumpere semințe dela casa de semințe ces. și reg. de curte Edmund Mauthner, Budapesta, Rottenbillergasse 33 care firma la cerere, trimite gratuit preț-curantul ilustrat, de 226 pagini. Acesta conține afară de eminentele semințe cunoscute în întreaga lume, mulțime de noutăți surprinzătoare de legumi și flori.

40 2—2

Publicațiune.

Comuna Tâlmăcel (Kis-Talmács) dă pe calea licitațiunei publice în 16 Martie a. e. la 3 ore p. m. în arândă morile sale pe timpul dela 1 Aprilie 1904 până în 30 Iunie 1906.

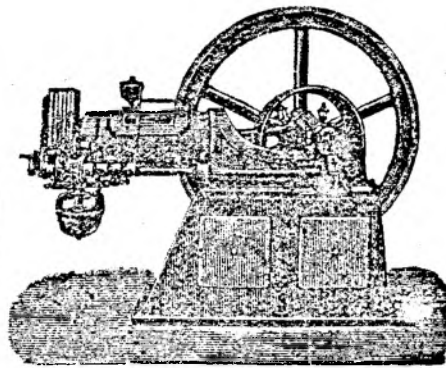
Oferte în scris prevăzute conform normelor să admit. Prețul strigării este 1618 coroane anual, vadiu 10%.

Condițiunile de esarândare se pot vedea în cancelaria comunală zilnic.

50 2—2

Tâlmăcel, la 27 Februarie 1904.

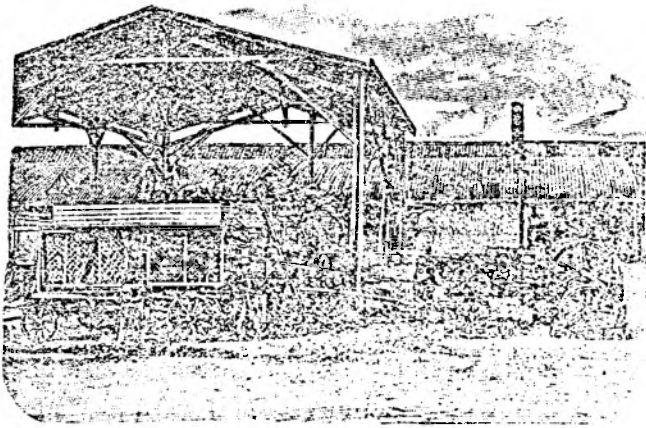
Primăria comunală:

Toma Nedeleu,
primar.Ioan Fanea,
not. com.

De însemnătate pentru morari și toate celelalte ramuri de industrie!
De însemnătate pentru proprietari și economi!
Locomobile de petroliu „OTTO“

cea mai ieftină și mai bună putere motrice pentru îmblătire.

Fără mașinist și fără pericol de foc!!

Motor Original „OTTO“ de petroliu,

renumit pentru simplitatea sa, ieftinătatea cu care se poate mina, minarea ușoară, siguranță folosirei.

Langen & Wolf,

fabrică de motori de gaz.
Budapesta VI. Váci-körút nr. 59.

Representanța pentru Ardeal:
Fabrica de mașini

Andrei Török

52 1—12 în Sibiu.

Acolo se pot vedea și motori și locomobile de sus în activitate.
Informațiuni, planuri și prelininare de prețuri se dau gratuit.

Bere de Budweisz în butelii din isvorul original.

Conform provocărilor din multe părți, se recomandă stimaților musterți renumita

Bere de Budweisz

din fabrica de bere cetățenească în Budweisz
înființată în anul 1795

în umplutură originală de butelii.

Comande se primesc în isvorul de bere german de Budweis, Piața mare Nr. 9. (în casa căpitanului orașenesc Reissenberger) și berea se expediază direct în casă.

35 3—3

Martin Hartmann.

Fabrica cetățenească de bere în Budweisz.

În atențiune binevoitoare.

Din incidentul criselor de bere, ce amenință, ne luăm voia a face atent p. t. public și pe domni proprietari de licențe de beuturi, asupra berii noastre, premiată cu „medalia de aur“ la expoziția industrială din anul trecut din Sibiu, și anume:

„Bere Transilvania“ deschisă și neagră
aceasta din urmă a Ia berea de München) și

Bere bock-salvator, de grad superior

și invităm on. public a-și procura astfel de bere

Expedarea berii noastre se face în butoaie de câte 25, 50 și 100 litre și în butelii à $\frac{5}{10}$ și $\frac{3}{10}$ litre, la ceea ce observăm, că berea de butelie se expediază la țeară numai în stare pasterisată, prin ceea ce se urcă în mod însemnat durabilitatea berii și se face posibil, ca și birtașii mai mici și cumpărătorii privați să poată avea în ori-care anotimp întotdeauna bere proaspătă.

Cu distinsă stimă

Prima fabrică ardeleană cu vapor, de bere a
Erezilor lui Ioan Habermann.

19 5—6

WILHELM WAZEK

Sibiu, (Nagyszeben).

Fabrica de brânză cu motori electricei, esport de salamă și cărnuri afumate, recomandă pentru sezon: 53 1-6

brânză sēcuiască de oaie
de prima calitate

brânză de burduf și brânză pentru lucrători, mai departe salamă uugurească de cea mai fină, cărnuri afumate și diferite soiuri de cărnați, cu prețurile de zi cele mai ieftine conform listei gratuite de prețuri.

Epedarea zilnică cu posta și trenul.

Serviciu real și prompt.

La sezonul de primăvară.

Imi iau permisiunea a face atenți pe onor. mei mușterii și p. t. public asupra depositului meu bine asortat:

Pelării de pâslă

pentru bărbați și copii, cum și chipiuri, pe lângă prețuri foarte scărte și anume pentru bărbați dela 2 cor. 20 b în sus, ear' pentru băiați dela 1 cor. 20 b. în sus.

Cilindre, clacuri în formă de primăvară.

De sprijin binevoitor se roagă

Cu deosebită stimă

Gustav Schuster,

60 1-5

Sibiu, Piața-mare nr. 17.

Grăsimea o delătură

repede (gar. nesticăcios) tela de slăbire a lui **Hieles** per pachet Cor. 1.75, la 4 pachete franco rambursă) de **Ludvic Thete, Mannheim.** (Esped. se face farmaciilor austriace. 39 3-12

Eftin de minune!!**395 bucăți cu fl. 1.85.**

Un orologiu esocent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 24 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lanț aurit; un admirabil ao de cravată cu brillant-similii; un inel aurit cu peatră imit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constatătoare din bumbi de manșete, guler și un piept, gar. 3%, aur-double, 6 bucăți batiste de buzunar, gar de in; unelte de scris elegante de nikel; o etui de cglingă de toaletă cu un pepton frumos; un săpun de toaletă aromatic; o carte de notițe legată; 12 bucăți de bilete artistice a bărbaților renumiți ai secolului trecut, 72 buc. pene de cancelarie engleze și încă 290 bucăți diverse, cari sunt foloșitoare în casă, sunt gratis.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de esport

H. Spingarn, Cracovia, nr. 80.

La cumpărare de două pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tășuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, se trimit numai decât îndărpt bani. 38 1-1

Steiner Sándor

● ● ● birou de espedare, comisiune și de produse ● ● ●
Sibiu, — Nagyszeben, Piața-mare nr. 18.

Provocare!!

☞ Cea mai scurtă cale spre bogăție!! ☜

Fiecare comerciant se etabilează, ca prin osteneala lui să-și câștige avere, ceea-ce se poate ajunge mai sigur prin reducerea speselor.

Inceputul reducerii speselor se face la transportul mărfurilor trebuincioase spre aceasta trebuie să nisumim dacă transportul îl efectuim prin biroul de espedare al lui **Sándor Steiner, Piața-mare nr. 18** — deoare-ce firma

Sándor Steiner, Piața-mare nr. 18

socotește: la mărfuri cu bucate 8 cruceri per 100 chgr., la încărcare cu vagonul 6 cruceri per 100 chgr. Dacă se impart **colecții de încercări** prin biroul de espedare de vămuire a firmei **Sándor Steiner, Piața mare nr. 18**, acest birou de espedare nu ia **competițe pentru împărțire** și astfel se cruță câte 20 de fileri per 100 chgr. și prin aceasta și frachtul e mai ieftin.

Biroul de comisiune de espedare-vămuire al lui

Sándor Steiner, Piața-mare nr. 18

are o secție directă pentru **transport de mobile**, care dispune de oameni instruați și de care patent pentru mobile, nouă, curate, înlăuntru tapetate și provăzute cu arcuri duple, prin ce dispare total îngrijirea de până acum pentru daune cu ocazia mutatului.

Sándor Steiner, Piața-mare nr. 18 are reprezentanți culanți în toate orașele din țeară și străinătate și astfel e în stare a prelua ori-ce mutare dela locuință la locuință. Cu toată aceasta comoditate socotește

Sándor Steiner, Piața-mare nr. 18

cele mai mici prețuri.

Să află tot acolo pe puțini bani magazine uscate, curate pentru înmăgăzinare.

Aceasta nouă întreprindere se roagă de numeros sprijin, ca prin aceasta să rămăie conservată concurența, altcum p. t. public dă earăș pe vechiul rău, cum e cazul cu un reconvalescent, care nu stă în îngrijire medicală. **Așadar cereți ajutor.**

Cu deosebită stimă

57 1-2

Sándor Steiner,

birou de espedițe, comision de vămuire, de transportat mobile și de magazinagiu,
Sibiu, Piața-mare nr. 18.

Premiată în 1902 la expoziția industrială Sibiu, medalia de aur.
1903 la expoziția economică Bistrița și primiu, medalia de argint.
38 2-26

VICTOR HESS
fabrică de cumpene
Nagyszeben (Sibiu)
(Hongrie)
Referențe de prima ordine. O O O
O O O Liste cu prețuri gratuit.

Bucăți de modele parisiene sunt totdeauna în deposit.

NOVITĂȚI

● pentru sezonul de primăvară ●

haine de dame, domni și băieți

au sosit în bogat asortiment la

Ludovic Ferencz & Comp.

SIBIU

Strada Cisnădiei 2. (Împăratul Roman),

și rugăm pe onor. p. t. public să binevoiască a cerceta depositul nostru bogat asortat. Jol, în 31 Martie, Vineri, în 1 April și Sâmbătă, în 2 April închis din cauza sărbătorilor.

48 3-4

Serviciu strict solid.

Mare asortiment de costume berlineze de băieți.

Toți articolii de dame se iau și după măsură.

Atențiune!

Se aduce la cunoștință economilor noștri, că în apropierea Sibiului spre dealul Ocni se află de vânzare din mână liberă o grădină în mărime de 9 jugere în 661 stâng. □, care e foarte potrivită pentru albinărit și prăsilă de porci etc., conținând peste 100 pomi nobili precum și mai multe sute de vișini și alte feluri de pomi. Detalii la

D. Sêrbu,

16 5— Strada Lungă nr. 11.

Victor Bell

sculptor

Sibiu, Piața-mare nr. 9 etajul I.

Sê recomandă onoratului public pentru pregătirea de tot felul

de lucrări de sculptură,

cu prețuri strict solide și execuție foarte corectă. Specialitate pentru mobile de altare și biserici. 46 2-3

Premiat cu medalia de aur 1903.

Premiat la expoziția industrială, Sibiu.

Mare atelier de fotografie

Emil Fischer,

Sibiu Strada Cîsnădiei (Hellenbergasse nr. 6),
(în fața hotelului „Imperatul Românilor”).

Specialitate: Tablouri de copii, instantanee, de sport, precum și portrete singulare. 111 12-26

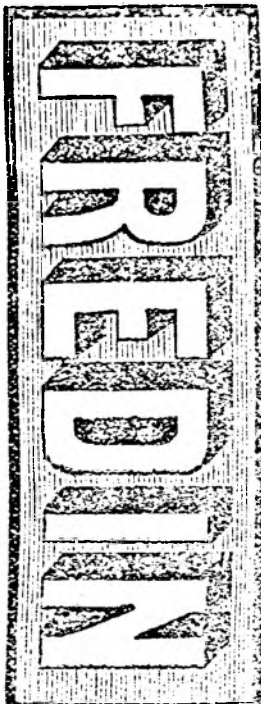
Reproducțiuni

de platina pândă în mărimea naturală.

Fotografiază și afară de atelier.

Despărțământ special pentru pictură de portrete.

Cereți numai

de-al lui

Selle & Kary's

cel mai bun mijloc de curățit pentru ori-ce încălțăminte fine

Galbin și negru

Cu deosebire e de recomandat pentru ghețe boxcaif, oscară, chevreaux, și de lak.

Viena, XII/1. 25 6-20

Prima
Fabrică ardel.
de casse
e și reg. privilegiată
R. ÖSZY

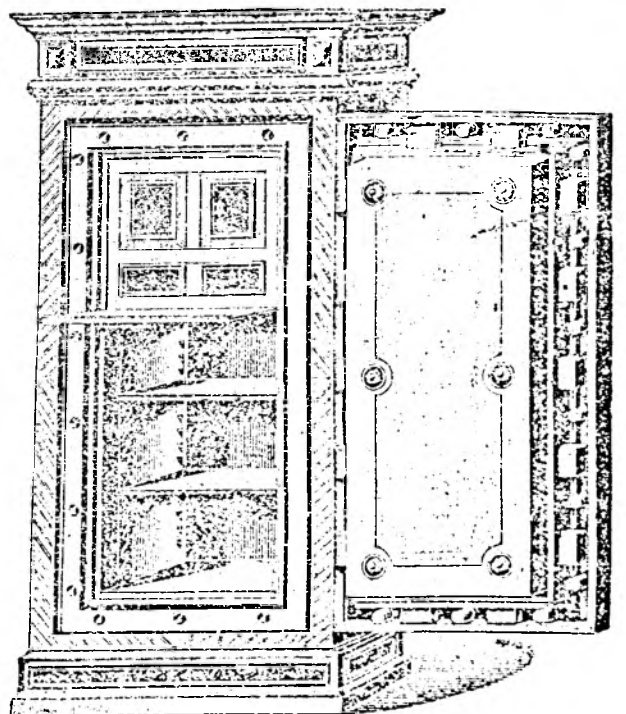
SIBIU, Piața Hermann 1, și str. Cîsnădiei 6.

își recomandă:

Cassele sale pancerate de fer sau oțel pentru păstrarea de bani, cărți și documente, sigure contra focului și spargerii și făcut din o singură bucată de fer sau oțel; cassele sînt provăzute cu legături nevizibile și de aceea ofer cea mai mare siguranță contra spargerii.

Sînt foarte recomandabile pentru ofițerii ocomunale, bisericosți cum și de matriculo, cu prețurile cele mai eține socotite sê vënd după tocmeală, cum și cu achitarea în rate a prețului.

Liste de prețuri la cerere sê trimis gratis și franco. 164 10-10

! Ieftin și aduce fructe bogate!

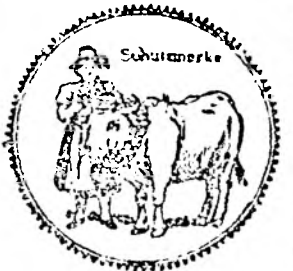
Pentru economi și crescători de vite.

Recunoscut de cel mai bun

dres de nutreț

pentru toate animalele și galițele este
dresul de nutreț din Sebeșul-săs.
Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres sê ajung rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela expozițiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numere 95 19-52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VI. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet 1/2 chlg. 90 bani, 9 pachete 4 1/2 chlg. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce sê pot lombarda la banca austro-ungară, sê pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulării și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

rêscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

inchirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 140 10-26

Informațiunii amenunțite sê dau cu bunăvoință și fără spese.